

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociálismunkás-képző Kar
1.3 Intézet	Magyar Szociológia és Szociálismunkás-képző Intézet
1.4 Szakterület	Szociális munka
1.5 Képzési szint	licenz
1.6 Szak / Képesítés	szociális munkás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	PREVENCIÓ, TERÁPIA ÉS REHABILITÁCIÓ ADDIKCIÓK ESETÉBEN		
A tantárgy kódja	ALM 2402 (5 kredit)		
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. ALBERT-LŐRINCZ Enikő		
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	II
2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	K

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám		melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor	
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					27
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					4
3.7 Egyéni munka össz-óraszama			69		
3.8 A félév össz-óraszama			125		
3.9 Kreditszám			5		

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• -
4.2 Kompetenciabeli	• -

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	legalább 50%-os részvétel az előadásokon Az ismeret elsajátításhoz szükséges: számítógép és internet hozzáférés (elektronikus könyvészet elérése céljából), könyvtári munka, terepen való probléma feltárás és kezelési terv kidolgozás.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	legalább 70%-os részvétel a szemináriumokon

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. Elméleti ismeretek elsajátítása: a droproblémákkal kapcsolatos fogalmak helyes használata</p> <ul style="list-style-type: none"> - a droproblémákat kiváltó kockázati tényezők ismerete - a droproblémákat megelőző védő tényezők ismerete - az ismeretek gyakorlatba való átültetése <p>C2. Prevenációs programok kidolgozása: A megelőzés, mint mentálhigiénés mozgalom, törekvés elfogadtatása. Formáinak ismertetése, egészség-promóció, prevenációs modellek</p> <p>C3. Segítségnyújtás veszélyeztetett csoportoknak, egyéneknek.</p> <p>C4. Veszélyeztetettség felmérése, tanácsadás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Felismerni a függőségi típusokat - Megkülönböztetni a főbb szereket - Megismerni az alkohol betegség jellemzői, következményeit - A dohányzással kapcsolatos problémák felismerése - Tisztában lenni a drogok emberi, társadalmi következményeivel <p>C5. Kezelési tervek kidolgozása</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A diákok tudják használni az ismereteket a terepen, felismerjék a drogfogyasztás jeleit az iskolai környezetben. • Prevenció céljából legyenek képesek egyéni és csoportos tanácsadásra. • Tudjanak segíteni az iskolai problémák hatékony megoldásában. • Támaszt tudjanak nyújtani a veszélyeztetett diákoknak.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A kurzus alap gondolata, hogy a drogfogyasztás adaptációs problémaként kezelhető. Választ keresünk arra, hogy miért terjed nálunk is a kábítószer. Az információk az egészséges életmódra vonatkoznak, a veszélyekről józanul tájékoztatnak és ismertetik a jelenséggel kapcsolatos társadalmi háttértényezőket. Rámutatunk arra, hogy a jelenség leghatékonyabb kezelése a megelőzés.</p> <p>A tantárgy célja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A diákok megértsék a szenvedélybetegségek pszichológiai hátterét. • Megismerjék a szerfüggőség fogalmi keretét. • Tájékozódjanak a szenvedélybetegségek fajtái között. • Felismerjék a veszélyeztető tényezőket és veszélyeztetett csoportokat. • Szociális munkásként segítséget tudjanak nyújtani a függőségek megelőzésében és kezelésében.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - a droproblémákkal kapcsolatos fogalmak helyes használata - a droproblémákat kiváltó kockázati tényezők ismerete - a droproblémákat megelőző védő tényezők ismerete - az ismeretek gyakorlatba való átültetése, kezelési tervek kidolgozása - felismerni a függőségi típusokat - megkülönböztetni a főbb pszichoaktív szereket - megismerni az alkohol betegség jellemzői, következményeit - alkohollal kapcsolatos problémák ismertetése - a dohányzással kapcsolatos problémák felismerése - tisztában lenni a drogokhasználatának emberi, társadalmi következményeivel - a prevenió fogalmának ismerete - a mentálhigiénés szemlélet érvényesítése - prevenációs modellek ismerete - prevenációs modell összeállítása és kivitelezése - a gyógyítás elméleti megközelítése - a gyógyítási folyamat ismerete - a rehabilitációs lánc fogalmának ismerete

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Hét: Fogalom meghatározás: függőség, addikció, tolerancia		
2. Hét: A szerfüggőség és a szerekkel való visszaélés okai: Társadalmi tényezők, Családi tényezők, Személyiségbeli tényezők	<ul style="list-style-type: none"> - előadás - problématisztálás - kiscsoportos gyakorlatok 	
3-4-5. Hét: Alkoholológiai alapismeretek <ul style="list-style-type: none"> • A veszélyeztető tényezők szerepe az alkoholizmus kialakulásában • Az alkoholhoz való viszony és az alkoholizmus meghatározása • Az alkoholizmus szövődményei • Alkoholizmus és család <ul style="list-style-type: none"> ○ Az alkoholista feleség ○ A szülői alkoholizmus hatása a gyermekekre • Az alkoholistákhoz való viszonyulás és szociális munka 	<ul style="list-style-type: none"> - tréningmódszerek - filmek elemzése - terep-beszámolók 	
6. Hét: A dohányzás problematikája		
7-8-9. Hét: A drogfogyasztás problematikája <ul style="list-style-type: none"> • A drogfogyasztás kialakulása • A drogfogyasztás prediszpozíciói • Drog és család • A drogos karrier • A drogfogyasztáshoz társuló kóros állapotok • A drogfogyasztás felismerése • Drog és törvény • Fontosabb drogtípusok <ul style="list-style-type: none"> ○ Depresszánsok ○ Stimulánsok • Hallucinogének • Elsősegély nyújtás szerhatás esetén 		
10. Hét: Nem anyaghoz kötődő szenvedélyek		
11-12. Hét: A Megelőzés lehetőségei <ul style="list-style-type: none"> • A megelőzés fogalma • A megelőzés szintjei • A megelőzés tervszerűsítése • Prevenációs modellek 		
13- 14. Hét: GYÓGYÍTÁS ÉS UTÓKEZELÉS <ul style="list-style-type: none"> • A gyógyítás és utókezelés elméleti alapjai • A szerfüggőkkel való segítőmunka szakaszai 		

Kötelező könyvészet:

ALBERT-LŐRINCZ E. (2019): Az iskola szerepe az egészségmegőrzésben, Editura Universitara Clujană, ISBN 978-606-37-0433-8. (270 p.)
ALBERT-LŐRINCZ ENIKŐ, (2004), Önpusztító lázadás, A drogfogyasztás, mint kóros viselkedésminta, Scientia

Kd., Kolozsvár

DEMETROVICS ZS., (2007), Az addiktológia alapjai I., ELTE Eötvös kiadó, Budapest

DEMETROVICS ZS., (2009), Az addiktológia alapjai, II. ELTE Eötvös kiadó, Budapest

DEMETROVICS ZS., (2009), Az addiktológia alapjai, III. ELTE Eötvös kiadó, Budapest

DEMETROVICS ZS., (2010), Az addiktológia alapjai, IV. ELTE Eötvös kiadó, Budapest

DUNĂREANU, I.D., (2000), Moartea Albă, Editura Academprint

FRÜST Zs., Wengler T., (2000), A kábítószeranúzus orvosi, jogi és társadalmi vonatkozásai? Medicina, Budapest

KELEMEN G., (2011), Átlendülés, Vázlatok a reflektív klinikai szociális munkához, Animula

NÉMETH, A., GEREVICH, J., (2000), Addikciók, Medicina Könyvkiadó Budapest

RÁCZ, J., szerk., (2002), Addiktológiai konzultáció a gyakorlatban, Kisdó Kék Pont Drogkonzultációs Központ, Budapest

RÁCZ, J., szerk., (2000), A drogkérdésről őszintén, B+V Lap-és Könyvkiadó Kft., Bp.

[STEPHEN J. BAHR](#), JOHN P. HOFFMANN (2015): Social Scientific Theories of Drug Use, Abuse, and Addiction. in [Henry H. Brownstein](#) Editor(s): The Handbook of Drugs and Society, 197/217. Online ISBN:9781118726761 |DOI:10.1002/9781118726761

SERVAIS ERNEST, Prévention drogues, Ed. Labor, Bruxelles, 1990

<https://archives.drugabuse.gov/sites/default/files/monograph30.pdf>

Ajánlott könyvészet:

1. BAYER, I., (2000), A drogok történelme, Aranyhal kiadó, Budapest, (379-391)
2. BÁCSKAI, E., GEREVICH, J., (1997), Ifjúság és drogfogyasztás, Drogmegelőzési Módszertani Központ és Ambulancia, Budapest,
3. CAMPBELL, R., (1999), Óvjuk őket! Gyermkeink kábítószer veszélyben, Harmat kiadó, Budapest,
4. EARLEYWINE, M., (2004), Marihuána, a tudomány álláspontja, Edge, Budapest,
5. LEVENDEL, L., MEZEI, Á., (1972), Az alkoholista beteg személyisége, Akadémiai Kiadó, Budapest.
6. BUDA, B., (1995), Szenvedélyeink, Sub Rosa Kd., Bp.
7. BUDA, B., (1992), Az alkoholológia távlatai, Budapest, 1992,
8. RÁCZ, J., (1988), A drogfogyasztó magatartás, Medicina, Budapest. RÁCZ, J., szerk., (1995), Addiktológiai szöveggyűjtemény, HITE, Budapest.
9. RÁCZ, J., (1988), A drogfogyasztó magatartás, Medicina, Budapest.

8.2 Szeminárium / Labor

Didaktikai módszerek

Megjegyzések

Könyvészet:

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Terepen való tájékozódás, kockázati tényezők felmérése, segítségnyújtás drogfogyasztás esetén, prevenció programok levezetése

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
--------------------	-----------------------------	---------------------------	-----------------------------

10.4 Előadás	- aktív részvétel legalább az előadások 1 /2 -én - egy csoporthelyzet írásbeli kifejtése (választott téma alapján) és bemutatása - írásbeli vizsga	Félévi ellenőrzés módja írásbeli vizsga - évközben ismeretfelmérés Az elbírálás figyelembe veszi, hogy a diák mennyire képes az elméleti anyagot gyakorlati helyzetek megoldására alkalmazni.	10% 20% 40%
10.5 Szeminárium / Labor	szemináriumi tevékenység		30%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Aktív részvétel az előadások (50%), a szemináriumok (70%)-án.

Szemináriumi feladatok teljesítése. Referátumok készítése terepen való tájékozódás alapján, eredeti módon (plagizálás kizáró jellegű).

Az akadémiai deontológia követelményei

Az akadémiai etika tiszteletben tartása céljából a következő elvárásoknak kell megfelelni:

- minden dolgozat eredeti (saját munka) kell legyen, plagizálás esetén a hallgató nem állhat vizsgára,
- a csalás következménye a minimális jegy vagy indokolt esetben kizárás,
- a jegyek kifüggesztésére az internet lehetőségeit kell használni,
- óvársra az eredmények kifüggesztése után maxim 24 órával kerülhet sor, a megoldás az óvás benyújtását követő 48 órán belül megtörténjen.

Sajátos szükségletű diákok helyzete:

Számukra is biztosítani fogjuk az információk elérhetőségét és az értékelés formája meg fog felelni a fogyatékos sajátosságának. A cél - a lehetőségek keretén belül – az egyenlő feltételek biztosítása.

Kitöltés dátuma

2019. 03. 25.

Előadás felelőse

Prof. dr. Albert-Lőrincz Enikő

Szeminárium felelőse

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2019.04.02.

Intézetigazgató

dr. Veres Valér

